

„HISTORIA PEŁNA EMOCJI Z CENNYM PRZEŚLANIEM, KTÓRE POZOSTAJE NA DŁUGO W SERCU”

MARIA ROTKIEL, PSYCHOLOG

**Poradnik dla nauczycieli, wychowawców,
pedagogów i psychologów szkolnych
do pracy z filmem „Dzień czekolady”
na godzinach wychowawczych**

*Tomasz Kołodziejczyk
Anna Równy*

Przygotowany przez nas zestaw materiałów do pracy z filmem "Dzień czekolady" opiera się na rozmowie z uczniami, skoncentrowanej wokół danego zagadnienia/hasła i zakończony jest aktywnością dzieci. Zaprojektowaliśmy go do przeprowadzenia w klasach 4-6 szkoły podstawowej.

Spśród zaproponowanych pomysłów prowadzący może wybrać 1-2-3 zagadnienia na jednej godzinie wychowawczej lub zaplanować cykl kilku/kilkunastu lekcji poświęconych pracy po obejrzeniu filmu "Dzień czekolady". Istotne jest zachowanie trójdzielności pracy (wstęp, realizacja, podsumowanie), po to, żeby w sposób odpowiedni wprowadzić uczniów w problem i umiejętnie zamknąć rozważania.

Poniższy zestaw inspiracji może być realizowany zarówno przez nauczyciela-wychowawcę, jak i przez pedagoga czy psychologa szkolnego (wtedy najlepiej z udziałem wychowawcy).

Część zaproponowanych przez nas zagadnień to tematy trudne, które mogą wiązać się z bolesnymi doświadczeniami uczniów lub nawet z sytuacjami traumatycznymi. Warto, żeby prowadzący, znając grupę docelową i mając wiedzę, jako wychowawca, o doświadczeniach osobistych uczniów, ocenił, czy klasa jest przygotowana na takie doświadczenie i czy ma poczucie bezpieczeństwa w grupie. Tym kluczem warto kierować się, wybierając zagadnienia spośród zaproponowanych przez nas. Innym ważnym kryterium jest wybór takich zagadnień, z którymi wychowawca czuje się bezpiecznie i wygodnie.

W przypadku, kiedy w trakcie zajęć wydarzą się sytuacje trudne wychowawczo, np. ujawnią się jakieś osobiste traumy ucznia lub prowadzący dowie się o bolesnym doświadczeniu ucznia, warto rozważyć rozmowę indywidualną z uczniem lub konsultację i pomoc pedagoga/psychologa szkolnego i włączyć go w dalsze działania.

Proponowane działania są pretekstem do rozmów o różnych ważnych sprawach pomiędzy uczniami a wychowawczynią i samymi uczniami pomiędzy sobą - tylko propozycją ustrukturyzowania tych rozmów. Jeżeli uczniowie i osoba prowadząca są gotowi, można zrezygnować z proponowanych działań na rzecz głębszej rozmowy. Warto wtedy zadbać o czas na podsumowanie – stworzenie przestrzeni do własnej refleksji uczniów i podzielenia się nią z innymi.

Chciliśmy zwrócić uwagę jeszcze na kilka zagadnień, które naszym zdaniem mogą być ważne i przydatne w prowadzeniu tych zajęć:

Bezpieczeństwo: to ważne, żeby uczniowie czuli się bezpiecznie w swojej klasie, szczególnie, gdy rozmawiamy o trudnych sprawach. Poziom bezpieczeństwa wyznacza głębokość rozmów w klasie. Warto zadbać o to, żeby uczniowie w czasie tych rozmów nie wyśmiewali się z siebie, nie dokuczali sobie, nie „cisnęli” siebie nawzajem, itd. Z drugiej strony dobrze jest, kiedy interwencje osoby prowadzącej nie zaburzają poczucia bezpieczeństwa uczniów.

Rozpoczęcie: zależy nam na tym, żeby na początku lekcji każdy z uczniów miał okazję do wypowiedzenia się. To angażuje dzieci w przebieg lekcji, pozwala im także aktywować wspomnienia i swoje myślenie dotyczące filmu i własnego jego przeżywania. Oczywiście, jak w przebiegu całych zajęć, nie ma tu złych ani dobrych odpowiedzi, jeśli każdy wyraża swoje zdanie i jego intencją jest dzielenie się z nim z innymi.

Praca w grupach: proponujemy pracę w parach albo grupach 3-4 osobowych, ponieważ wtedy uczniowie są najbardziej zaangażowani. Najlepiej jest dobierać uczniów w przypadkowe grupy – dzięki temu lepiej poznają się nawzajem, uczą się ze sobą pracować i następuje proces integracji klasy. Wiemy też, że ten proces wymaga czasu, więc szybszym i bezpieczniejszym sposobem jest pozwolenie na dobór w grupy według

ich uznania, albo tak, jak siedzą w ławkach. Warto wtedy zadbać o osoby, które są nie lubiane i/lub nie bez powodu siedzą same.

Swoboda wypowiedzi: ponieważ przedmiotem wymiany w czasie lekcji są emocje i refleksje uczniów, sugerujemy, żeby poza rozpoczęciem i podsumowaniem prosić o wypowiedzi osoby chętne, równocześnie motywując do wypowiedzania się tych, którzy są rzadko aktywni. Prośzenie o wypowiedź, jako „karę” za nieuważanie i nieaktywność, może zmniejszyć poczucie bezpieczeństwa.

Aktywność prowadzącego: sugerujemy, żeby osoba prowadząca także brała udział w rundkach na rozpoczęcie i podsumowanie oraz w miarę możliwości mówiła o swoich odczuciach i wyrażała swoje zdanie na temat omawianych zagadnień (w zależności od wyboru tematu). Uczniowie są najczęściej ciekawi zdania swoich nauczycieli, a ich osobiste wypowiedzi poprawiają wzajemną relację i mogą być inspiracją dla uczniów do spojrzenia na omawiane problemy z innej perspektywy.

Podsumowanie: własna refleksja uczniów dotycząca omawianego problemu lekcji jest największym skarbem lekcji wychowawczej. Podsumowanie zajęć pozwala dzieciom na udział w jej budowaniu i podzielenia się z innymi. Dlatego warto znaleźć na to czas, chociaż czasami może to być trudne.

CZĘŚĆ WSTĘPNA

Prowadzący krótko przypomina fabułę filmu i najważniejsze postaci. Mówi o tym, że na lekcji będą rozmawiać o związkach pomiędzy historią i postaciami z tego filmu a życiem uczniów.

Następnie zapisuje pytania na tablicy (bądź wyświetla je). Uczniowie najpierw zastanawiają się nad odpowiedzią w dwójkach lub czwórkach (tak, jak siedzą w ławkach, ewentualnie odwracając się do siebie) a następnie po kolei odpowiadają.

Prowadzący może wybrać jedno z pytań lub zaproponować kilka (nie więcej niż 3-4) i dać uczniom możliwość wyboru, na które z nich chcą odpowiedzieć (każde z dzieci może odpowiedzieć na wybrane przez siebie pytanie).

Propozycje pytań:

Którą postać z filmu najbardziej polubiłeś ? Spróbuj uzasadnić, dlaczego akurat tę postać.

Który moment (scenę) z filmu najbardziej zapamiętałeś/-aś? Możesz też spróbować powiedzieć, dlaczego akurat ten moment.

O czym (o jakim problemie, sytuacji), wg Ciebie, opowiada ten film?

Co Ci się w tym filmie najbardziej podobało (sytuacja, scena, postać albo inny element)?

Jaką sytuację albo osobę ze swojego życia przypomniałeś/-aś sobie, oglądając ten film?

Jaką emocję czułeś/-aś oglądając ten film? W którym momencie filmu poczułaś ją wyraźnie?

*W przypadku wyboru tego pytania przez prowadzącą/prowadzącego może przydać się karta z nazwami emocji, którą rozdajemy grupom uczniów bądź wyświetlamy na tablicy (**Załącznik nr 1**).

Którą z kart Dixit przypomina Ci ten film? Opowiedz o swoim swobodnym skojarzeniu wybranej karty z obejrzanym filmem.

*W przypadku wyboru tego pytania prowadzący kładzie na środku klasy karty Dixit – co najmniej dwa razy więcej różnych kart niż jest liczba uczniów w tej klasie. Prosi każdego z uczniów o wybranie jednej karty, która w jakiś dowolny sposób kojarzy się im z obejrzanym filmem. Następnie pokazuje, na czym polega to zadanie, wybierając jedną z kart i mówiąc o widzianym przez siebie związku pomiędzy tym, co przedstawia karta, a filmem (np. „Na tej karcie pada deszcz i kojarzy mi się ona ze smutkiem Moniki w tym filmie i tajemniczą atmosferą dwóch domów w nim pokazanych”). Uczniowie mają krótki czas na zastanowienie się nad swoją wypowiedzią i opowiadają o widzianym przez siebie związku pomiędzy tą kartą a filmem w czteroosobowych zespołach. Potem kilka chętnych osób dzieli się wnioskami z przeprowadzonego zadania na forum klasy. To ćwiczenie zajmuje więcej czasu i lepiej nie łączyć odpowiedzi na te pytania z innymi pytaniami.

CZĘŚĆ REALIZACYJNA

Strata

Prowadzący mówi o tym, że dwójka bohaterów filmu, Monika i Dawid stracili swoich bliskich: Monika - babcię, a Dawid - siostrę. Dla obydwójga to była bardzo trudna sytuacja. Następnie w taki sposób moderuje rozmowę z uczniami, dbając o to, by wypowiadali się chętni, a równocześnie jak największa liczba uczniów.

Rodzice chcieli ukryć przed Moniką, że jej babcia umarła.

Jak myślicie, dlaczego rodzice Moniki tak zrobili? Czy Waszym zdaniem to była dobra strategia?

Jak chcielibyście się dowiedzieć o śmierci kogoś bliskiego (albo jak się o tym dowiedzieliście)?

Jak nazwalibyście uczucia, które przeżywała Monika w związku ze śmiercią babci?

Co Monika robiła, żeby poradzić sobie z tymi uczuciami?

Siostra Dawida się utopiła. Dawid wierzył, że jego siostra żyje w kotce.

Jak myślicie, dlaczego Dawid w to wierzył?

Jego tata wyprowadził się z domu, bo musiał mieć czas.

Jak myślicie, dlaczego?

Jakich działań ze strony bliskich potrzebują osoby, które straciły kogoś bliskiego?

Następnie przechodzimy do rozmowy o doświadczeniach uczniów.

Czy Wy też macie doświadczenia straty kogoś, bo umarł, albo oddalił się z Waszego życia, na przykład dlatego, że się przeprowadziliście?

Jak sobie z tym radziliście?

Co przeżywaliście?

Czy i jak pomagały Wam inne osoby?

Prowadzący może też powiedzieć o swoich doświadczeniach związanych ze stratą („bezpieczniej” będzie skupić się na innym rodzaju straty, nie ze stracie bliskiej osoby).

Na zakończenie prowadzący docenia otwartość i odwagę osób, które się wypowiadały i uważność osób, które słuchały.

Podsumowaniem może być dokończenie zdania *Strata to...* lub *Kiedy ktoś przeżywa stratę...* Każdy z uczniów zapisuje na kolorowym post-icie swoją propozycję i przykleja w ustalonym wcześniej dla wszystkich miejscu (tablica, ściana, itp.). Następnie prowadzący odczytuje na forum wszystkie „głosy” i w razie potrzeby komentuje je z uczniami.

Bohaterowie

Uczniowie pracują w grupach 3-osobowych. Każda z grup dostaje kartę jednej z postaci i ją wypełnia (**Załącznik nr 2**).

Liderzy odczytują efekty swojej pracy. Kiedy jedna grupa czyta swoją odpowiedź, przedstawiciele innych mogą ją uzupełniać. Odpowiedź na ostatnie pytanie odczytują przedstawiciele wszystkich grup.

Wyobraźcie sobie, że jesteście aktorami w tym filmie. Przywołajcie z pamięci scenę, w której Monika i Dawid płyną łódką i rozmawiają o byciu dorosłym.

Monika: - *Chciałabym być duża.*

Dawid: - *Im jestem starszy, tym mam więcej kłopotów.*

Prowadzący wybiera parę ochotników, którzy na forum klasy chcieliby odegrać swoją interpretację tej sceny, czyli oddać ideę rozważań bohaterów na temat dorosłości, posługując się własnymi pomysłami i dialogami. Zespoły 3 - osobowe łączą się w 6-osobowe (zespół pracujący nad postacią Moniki łączy się z zespołem pracującym nad postacią Dawida). Połączony zespół wybiera parę, która przedstawi na środku interpretację sceny przygotowaną przez wszystkich z grupy. Aktorzy prezentują scenę przed resztą klasy. Brawa. Docenienie pomysłów i aktorskich interpretacji.

Wyobraźnia

Prowadzący mówi o tym, że w filmie występowały 3 wyobrażone postaci: Skoczek Czasu, Wiedźma, Zjadacz Czasu. Uczniowie w 4-osobowych grupach pracują nad wybraną przez siebie postacią, odpowiadając na pytania metody myślenia obrazami:

1. Co wiesz na pewno o postaci ...?
2. Czego się o niej/o nim domyślasz?
3. Czego jeszcze chciałbyś/chciałabyś się dowiedzieć?

Przedstawiciele grup odczytują wyniki swojej pracy.

Następnie prowadzący inicjuje dyskusję grupową na temat wyobraźni. Może w niej wykorzystać niektóre z proponowanych poniżej pytań:

Jak wyobraźnia pomogła Monice i Dawidowi?

Dlaczego ludzie w trudnych sytuacjach uciekają w świat wyobraźni?

Jak wyobraźnia może pomóc w trudnych sytuacjach?

Czy mieliście kiedyś wyobrażonego kolegę lub przyjaciela? Co z nimi teraz dzieje?

Czy wyobrażacie sobie jakieś miejsca lub ludzi?

O czym myślicie, kiedy macie trudną sytuację i nie możecie zasnąć?

Po zakończeniu dyskusji prowadzący proponuje rozmowę o tajemniczych miejscach. Przypomina, że w tym filmie wyobrażony świat znajdował się w środku zegara, na strychu.

Czy byliście kiedyś w tajemniczym miejscu, w którym przeżywaliście takie emocje, jak strach albo zdziwienie?

Co to za miejsce, co tam się działo?

Czy wyobrażaliście sobie miejsce, w którym mogą mieszkać tajemnicze postacie?

Szafa (Lew, czarownica i stara szafa), zegar... Gdzie jeszcze mogą kryć się tajemnice?

Jakie znacie tajemnicze miejsca z filmów lub książek?

Prowadzący proponuje zabawę w kalambury. Uczniowie w tych samych grupach, w których pracowali nad wyobrażonymi postaciami, wymyślają jakieś tajemnicze miejsce i zastanawiają się nad tym, jak pokazać je klasie bez słów. Grupy po kolei występują na środku klasy. Zadaniem pozostałych uczniów jest odgadnięcie, jakie to jest miejsce.

Czas

Prowadzący prowadzi dyskusję grupową dotyczącą czasu.

Czy chcielibyście panować nad czasem?

W jaki moment swojego życia najchętniej wróciłibyście?

Dlaczego w życiu nie możemy cofać się w czasie?

Co zjada Wasz czas?

Czy Wy też najbardziej nie lubicie poniedziałków? Uzasadnijcie, dlaczego nie lubicie lub dlaczego lubicie.

Gdybyście spotkali Skoczka Czasu, o co byście go poprosili? W który czas swojego życia chcielibyście się przenieść?

Wyobraź sobie, że masz jedną tabliczkę czekolady na cały miesiąc. Ile czekolady byłbyś gotów oddać za przeniesienie w dowolny moment swojego życia w przeszłości?

Prowadzący prosi uczniów o wypełnienie karty *Skok w czasie (Załącznik nr 3)* i odpowiedzi na zawarte w niej pytania. Następnie prosi uczniów o powiedzenie, w który czas swojego przyszłego życia najchętniej by wskoczyli. Ochotnicy czytają swoje odpowiedzi.

Rytuały

Prowadzący prowadzi dyskusję grupową na temat rytuałów. W jej trakcie może użyć następujących pytań:

Dlaczego, waszym zdaniem film nosi tytuł "Dzień Czekolady"?

Czym był Dzień Czekolady w filmie?

Czy Wy macie swoje Dni Czekolady?

Czy w Waszych rodzinach są jakieś rytuały?

Jakie znacie rytuały związane z jedzeniem?

Gdybyście mieli zaplanować Dzień Czekolady w Waszym domu, jak on by wyglądał?

Co byście wtedy jedli?

Uczniowie w 4-osobowych grupach planują "Dzień Czekolady" w swojej klasie. W 5. punktach opisują, jak chcieliby, żeby wyglądało w ich klasie spotkanie połączone z jedzeniem czegoś dobrego, które dałoby poczucie bliskości i jedności pomiędzy uczniami z udziałem wychowawczynie. Przedstawiciele grup prezentują wyniki pracy grupy.

Akceptacja (rówieśnicy)

Prowadzący przypomina postać Moniki. Mówi o tym, że jej babcia umarła a jej rodzice, chcąc ją chronić, powiedzieli, że wyjechała na Hawaje. Monika z tęsknoty za babcią malowała twarz w hawajskie wzory i chodziła w hawajskich spódniczkach hula i tańczyła hawajskie tańce.

Potem rozmawia z uczniami o sytuacji, w której Monika dołączyłaby do ich klasy. W czasie tej rozmowy może użyć następujących pytań:

Co było, gdyby Monika przeprowadziła się niedaleko i przyszła do Waszej klasy?

Jak byście zareagowali na kogoś, kto przychodzi do szkoły w spódniczkach hula i ma pomalowaną twarz?

Jak na taką osobę zareagowałiby nauczyciele, a jak osoby z Waszej klasy?

W jaki sposób moglibyście się dowiedzieć, czemu Monika tak się zachowuje?

Czego Monika potrzebowałaby od uczniów z tej klasy?

Jak przyjmujecie nowe osoby w Waszej klasie?

Jakie są doświadczenia osób, które dołączyły do waszej klasy?

Uczniowie w 4-osobowych grupach przygotowują scenkę, w której odegrają pierwszą rozmowę z Moniką w ich klasie. Jedną z osób w grupie gra Monikę. Zadaniem pozostałych jest przeprowadzenie takiej rozmowy, w której dziewczynka poczuje się dobrze przyjęta w klasie.

Wspomnienia

Czarownica chciała zabrać Monice wspomnienia. Monika nie chciała ich oddać.

Dlaczego wspomnienie babci było dla niej takie ważne?

Czy Wy macie jakieś wspomnienie albo uczucia, których nie chcielibyście oddać?

Jakie to uczucia/wspomnienia?

Dlaczego nie chcecie ich zapomnieć?

Kim byście byli bez tych wspomnień?

Prowadzący prosi uczniów, aby narysowali swoje wspomnienie. Po wykonaniu rysunku ochotnicy prezentują swoje prace i opowiadają o zwizualizowanym ważnym momencie z ich przeszłości.

Zwierzęta

Prowadzący przypomina o tym, że w tym filmie motyle symbolizują wspomnienia. Następnie prowadzi z uczniami rozmowę o symbolice zwierząt. W czasie tej rozmowy może użyć następujących pytań:

Jakie macie skojarzenia z motylami?

Dlaczego, Waszym zdaniem, w filmie Dzień Czekolady akurat one symbolizują wspomnienia?

Czy czasami myślicie o tym, że zwierzęta mogą symbolizować nasze wewnętrzne stany?

Co to znaczy czuć się byczo? Kto z was ostatnio czuł się byczo? W jakiej sytuacji?

Co to znaczy czuć się jak szara myszka? Kto z Was ostatnio tak się czuł i w jakiej sytuacji?

Uczniowie w 4-osobowych grupach wypełniają karty z puzzlami, dopasowując, zwierzęta z wewnętrznymi stanami, które mogą symbolizować (**Załącznik nr 4**).

Jakie zwierzęta przypisałibyście różnym wewnętrznym stanom: strachowi, szczęściu, tęsknocie, nudzie, zdziwieniu?

Jakie stany przypisałibyście zwierzętom: kameleonowi, krokodylowi, sępowi, koniowi, krowie, kotu, nietoperzowi ?

Czarownica-psycholog

Prowadzący pokazuje/wyświetla uczniom kadr z filmu "Dzień Czekolady" i prosi o przypomnienie, kim jest postać na zdjęciu (**Załącznik nr 5**).

Czy psycholog to wiedźma? Dlaczego tak może się kojarzyć?

Czy macie jakieś doświadczenia z psychologami? Czy są one dobre czy złe?

Dlaczego czasami ludzie obawiają się korzystać z pomocy psychologa?

Dlaczego ludzie korzystają z pomocy psychologów?

Czy Wasza pani pedagog lub psycholog w szkole jest wiedźmą czy wróżką? Skąd macie taką wiedzę?

Prowadzący prosi dwie pary uczniów ochotników do odegrania scenki wizyty u psychologa. Pierwsza dwójka dzieci wciela się w postaci Psycholog-Wiedźmy i Pacjenta, a druga para w postaci Psycholog-Wrózki i Pacjenta. Pozostali uczniowie obserwują scenki i opowiadają o swoich wrażeniach. Próbują odpowiedzieć na pytanie: dlaczego Monika i Dawid widzą na początku panią psycholog jako wiedźmę, a pod koniec akcji filmu jako wróżkę.

Kopiec z liści

Prowadzący przypomina te sceny z filmu, w których Monika wrobi kopiec z liści, żeby się w nim schować. Prowadzi dyskusję na temat zachowania Moniki i miejsc, w których dzieci czują się bezpiecznie i chowają się w trudnych sytuacjach. W czasie dyskusji może użyć następujących pytań:

Dlaczego Monika chowała się w kopcach z liści?? Na co czekała? Co czuła?

Czy Wy macie takie kopce w Waszym życiu? Czy macie miejsca, w których chowacie się przed innymi?

W jakich sytuacjach? Co wtedy myślicie?

Czy czekacie aż ktoś Was znajdzie? Kto to mógłby być?

Co można zrobić, żebyście wyszli z kopca?

Czy ja, jako Wasza wychowawczyni/Wasz wychowawca mogę Wam w tym pomóc?

Potem przeprowadzamy klasową "burzę mózgów" - sposoby wyciągania z kopca. Zadanie: Wasz przyjaciel jest w trudnej sytuacji - poważnie zachorowała jego babcia. Bardzo to przeżywa, nie chodzi do szkoły, nie kontaktuje się z nikim. Co możecie zrobić, żeby mu pomóc i wyciągnąć go z kopca?

W podsumowaniu uczniowie po kolei dokończają zdanie: *Kiedy jest mi źle i izoluję się od innych, chciałbym, żeby mój przyjaciel ...*

CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA

Prowadzący krótko podsumowuje przebieg lekcji, mówiąc o tym, czym uczniowie zajmowali się w jej trakcie. Prosi każde dziecko lub chętne osoby o podsumowanie lekcji poprzez dokończenie zdania (jednego z poniższych).

Przykłady zdań, które mogą być użyte do podsumowania lekcji:

Co najbardziej zapamiętałeś z lekcji?

Co w czasie lekcji było dla Ciebie najciekawsze?

Gdybyś miał/-a z tej lekcji zapamiętać na długo jedno zdanie, to jak by ono brzmiało?

Co jest dla Ciebie ciekawego (dobrego, fajnego) w takim sposobie omawiania filmu?

Czego Ci zabrakło?

Jaka jest w Tobie emocja na koniec lekcji? (Załącznik nr 1)

Załącznik nr 1 - EMOCJE

(przykłady nazw emocji, które możemy przeżywać w czasie oglądania filmu albo uczestniczenia w lekcji)

Złość

Radość

Wzruszenie

Zdziwienie

Niepokój

Znudzenie

Zaskoczenie

Przerażenie

Zafascynowanie

Miłość

Strach

Podekscytowanie

Zauroczenie

Obojętność

Poddenerwowanie

Zaintrygowanie

Podziw

Zainteresowanie

Przygnębienie

Irytacja

Załącznik nr 2 - KARTY POSTACI

	
MONIKA	
Jak wyglądała Monika?	
Co lubiła?	
Kogo straciła?	
Jak sobie z tym radziła?	
Jak radzili sobie z tą sytuacją jej rodzice?	
W jaki sposób Monika poradziła sobie ze stratą babci pod koniec filmu?	
Gdyby Monika była Waszą koleżanką, co w niej byście lubili?	
Gdyby Monika była Waszą koleżanką, czego byście w niej nie lubili?	
Którą cechę Moniki chciałbyś/chciałabyś mieć najbardziej?	
...	

--	--

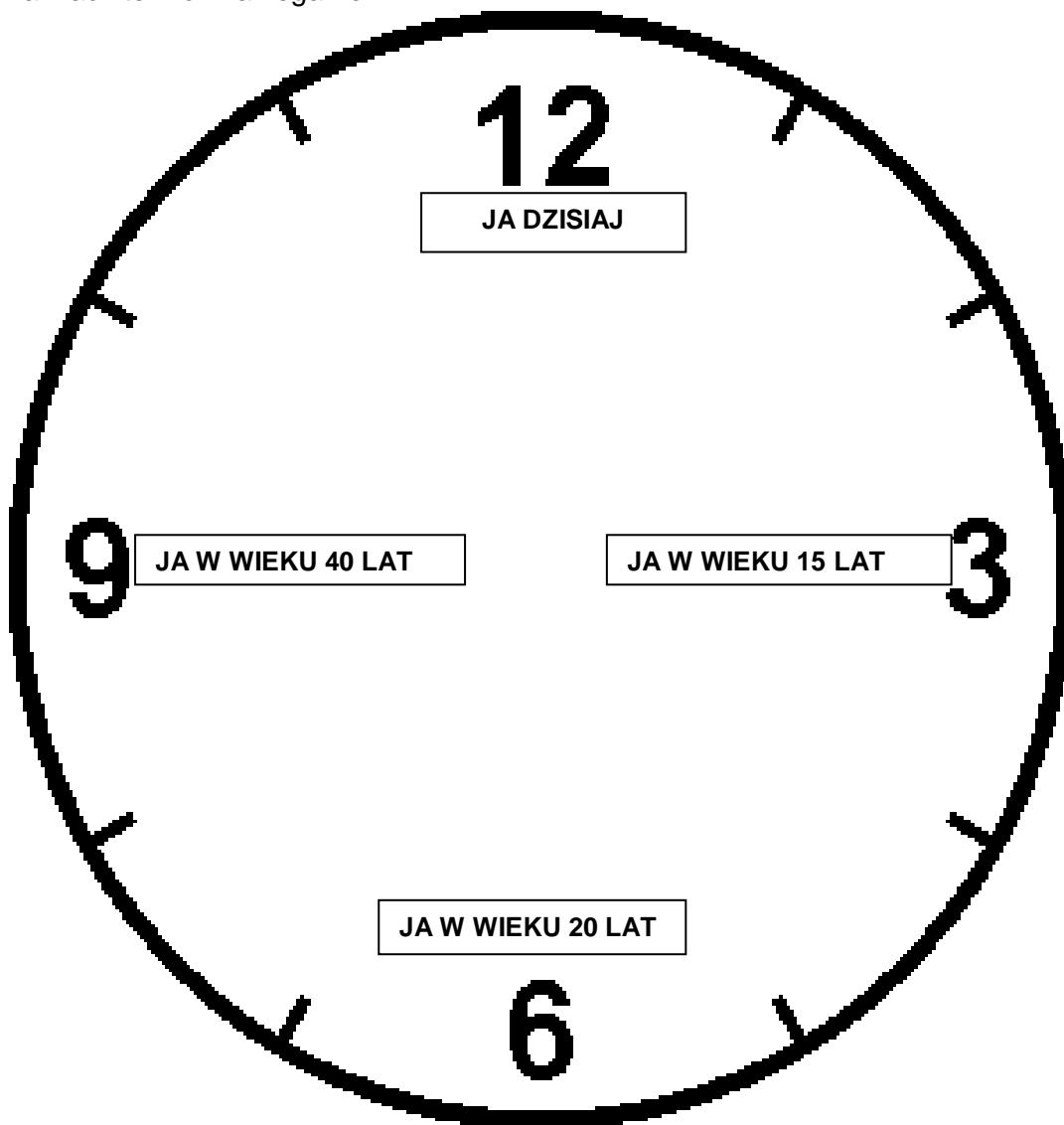

DAWID

Jak wyglądał Dawid?	
Co lubił?	
Kogo stracił?	
Jak sobie z tym radził?	
Jak radzili sobie z tą sytuacją jego rodzice?	
W jaki sposób Dawid poradził sobie ze stratą siostry?	
Gdyby Dawid była Waszym kolegą, co w nim byście lubili?	
Gdyby Dawid był Waszym kolegą, czego byście w nim nie lubili?	
Którą cechę Dawida chciałbyś/chciałabyś mieć najbardziej?	
...	

Załącznik nr 3 - SKOK W CZASIE

Wyobraź sobie, że spotkałeś/-aś Skoczka Czasu i miałeś wystarczająco dużo czekolady, żeby zapłacić mu za skok w czasie. W który rok swojego życia chciałbyś wskoczyć? Zaznacz ten rok na zegarze.

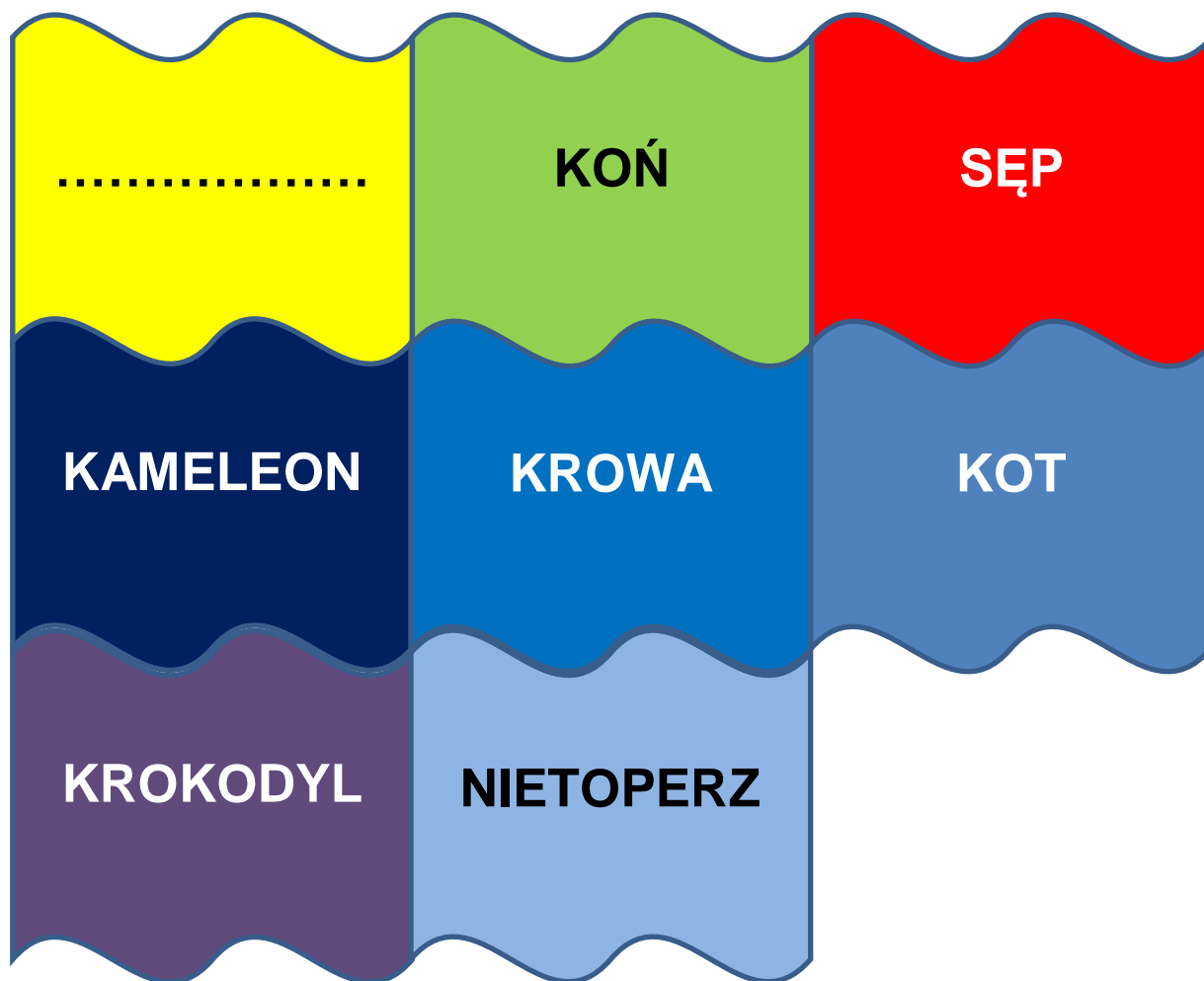

A teraz odpowiedz na pytania:

1. Dlaczego wybrałeś ten moment swojego życia?
2. Jak myślisz, kim będziesz i jak będzie wyglądało Twoje życie w tym czasie?
Jak będziesz wyglądać?
Gdzie będziesz mieszkać? Z kim będziesz mieszkać?
Jak będzie wyglądał Twój dzień?
Czym będziesz się zajmować?
Co będzie Cię wtedy najbardziej cieszyło?

Załącznik nr 4 – PUZZLE ZWIERZĘTA A STANY WEWNĘTRZNE

Dopasujcie zwierzę do emocji.

Załącznik nr 5

Kadr z filmu „Dzień czekolady” – materiały dystrybutora Mówi Serwis